

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh vyhlášky Úradu vlády Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o systemizácii štátnozamestnaneckých miest (ďalej len „návrh vyhlášky“) sa predkladá v nadväznosti na novelizáciu zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - parlamentná tlač 141, článok II vládneho návrhu zákona (ďalej len „novela zákona o štátnej službe“). Predmetom právnej úpravy sú podrobnosti o obsahu systemizácie štátnozamestnaneckých miest, opise štátnozamestnaneckého miesta, štátnozamestnaneckom mieste vhodnom pre absolventa a minimálnom počte štátnozamestnaneckých miest v organizačných útvaroch ministerstiev a ostatných ústredných orgánoch štátnej správy. Návrh vyhlášky reaguje na zmeny, ktoré prináša novela zákona o štátnej službe v oblasti úpravy systemizácie štátnozamestnaneckých miest. Predovšetkým ide o zmenu splnomocňovacieho ustanovenia na vydanie vykonávacieho predpisu v tejto oblasti, úpravu opisu štátnozamestnaneckého miesta priamo vo vyhláške, zmeny týkajúce sa absolventského miesta (obsadzovania a subjektu, ktorý určuje ich počet) a oznamovacej povinnosti služobných úradov.

Návrh vyhlášky sa predkladá na základe splnomocňovacieho ustanovenia § 23 ods. 6 novely zákona o štátnej službe.

Návrh vyhlášky nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, nemá sociálny vplyv, vplyv na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, vplyv na služby verejnej správy pre občana ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh vyhlášky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1

Upravuje sa, aké údaje majú vyplývať z obsahu systemizácie služobného úradu, resp. správcu rozpočtovej kapitoly.

K § 2 a k prílohe vyhlášky

Štátnozamestnanecké miesto je v systemizácii charakterizované svojim opisom (s výnimkou určitých štátnozamestnaneckých miest). V prílohe k vyhláške sa ustanovuje vzor tlačiva, podľa ktorého sú služobné úrady povinné vypracovať opis štátnozamestnaneckého miesta. Oproti pôvodnému vzoru tlačiva opisu, ktorý bol prílohou k zákonu o štátnej službe, došlo k jeho rozšíreniu ako aj k spresneniu niektorých požadovaných údajov. Novými údajmi v opise, ktoré je potrebné vyplniť, sú kód miesta – rozumie sa tým identifikačné číslo miesta v informačnom systéme služobného úradu (napr. v SAP, CES), pravidelné miesto výkonu štátnej služby, údaj o tom, či ide o miesto štátneho zamestnanca vo verejnej funkcii a údaj o tom, či na obsadzovanom mieste môže štátnu službu vykonávať len štátny občan Slovenskej

republiky. Vo vzťahu k údaju o vedúcom štátnom zamestnancovi sa už v opise rozlišuje medzi tým, či ide o miesto vedúceho štátneho zamestnanca [(6) – ak áno, uvádza sa označenie pozície vedúceho zamestnanca napr. vedúci oddelenia, riaditeľ odboru] a údajom o nadriadenom vedúcom zamestnancovi na danom mieste [(7) – uvádza sa označenie pozície nadriadeného vedúceho zamestnanca – napr. vedúci oddelenia, riaditeľ odboru]. Vo vzťahu k údaju o druhu štátnej služby opis rozlišuje medzi druhom štátnej služby miesta a druhom štátnej služby štátneho zamestnanca. Takéto rozlíšenie je potrebné napr. z toho dôvodu, že môže nastať situácia, kedy miesto, na ktorom sa vykonáva stála štátna služba, je dočasne obsadené štátnym zamestnancom, ktorý vykonáva dočasnú štátnu službu z dôvodu zastupovania štátneho zamestnanca v stálej štátnej službe. Pri dočasnej štátnej službe sa taktiež vyžaduje údaj o tom, o aký typ dočasnej štátnej služby ide – tu sa uvedie jedna z možností dočasnej štátnej služby podľa § 36 ods. 2 až 4 zákona o štátnej službe. Ďalšie zmeny v opise spočívajú v spresnení (napr. pri znalosti cudzieho jazyka, odbornej praxi) alebo v zlúčení (funkcia a platová trieda) požadovaných údajov. Pri odbornej praxi (v rámci bodu 24. Požiadavky) sa vyžaduje uvedenie typu/názvu odbornej praxe a jej dĺžky. Ako typ/názov odbornej praxe sa uvádza požadovaná oblasť odbornej praxe, ktorá vychádza z činností podľa opisu štátnozamestnaneckého miesta, napr. možno uviesť personalistiku, legislatívu, projektové riadenie a pod..

K § 3

Podľa zákona povinnosť určovať absolventské miesta v systemizácii štátnozamestnaneckých miest má len služobný úrad, ktorý má minimálne 150 štátnozamestnaneckých miest. Služobný úrad, ktorý má menej ako 150 štátnozamestnaneckých miest, Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky a Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky majú možnosť, ale nie povinnosť, určiť v systemizácii absolventské miesta.

Služobný úrad, ktorý má najmenej 150 štátnozamestnaneckých miest určí na kalendárny rok minimálne 2 absolventské miesta. Túto povinnosť nemá služobný úrad, ak mu to neumožňujú prevádzkové možnosti, napr. nemá voľné štátnozamestnanecké miesta alebo má voľné iba také štátnozamestnanecké miesta, pri ktorých sa vyžaduje predchádzajúca prax. Služobný úrad má možnosť určiť absolventské miesta aj v priebehu kalendárneho roka.

V prípade, že sa absolventské miesto nepodarí obsadiť ani do šiestich mesiacov odo dňa jeho určenia za absolventské miesto, môže služobný úrad rozhodnúť o preklasifikovaní absolventského miesta. Zároveň však musí určiť iné štátnozamestnanecké miesto ako miesto vhodné pre absolventa. Účelom tejto úpravy je zabezpečenie väčšej flexibility pri obsadzovaní štátnozamestnaneckých miest absolventmi.

To isté štátnozamestnanecké miesto nemožno opätovne určiť za absolventské miesto, ak nebolo obsadené do jedného roka od jeho určenia za miesto vhodné pre absolventa. Služobný úrad k začiatku kalendárneho roka určí v systemizácii absolventské miesta. Ak sa tieto miesta v priebehu kalendárneho roka neobsadia, služobný úrad ich nemôže na začiatku ďalšieho kalendárneho roka určiť za absolventské miesta. To isté platí aj v prípade štátnozamestnaneckého miesta určeného v priebehu kalendárneho roka za miesto absolventské, ak toto miesto nebolo do jedného roka obsadené, nemožno ho na začiatku nasledujúceho kalendárneho roka určiť za absolventské miesto. Predmetná úprava má za cieľ zabrániť opätovnému určovaniu toho istého štátnozamestnaneckého miesta za absolventské miesto, ak nedošlo k jeho obsadeniu do jedného roka od jeho určenia. Jeden rok je adekvátna doba na obsadenie absolventského miesta, v opačnom prípade sa javí ako neefektívne takéto miesto

opätovne určovať ako miesto vhodné pre absolventa, čo môže viesť k formálnemu plneniu povinnosti služobného úradu určovať absolventské miesta.

K § 4

Ustanovuje sa minimálny počet štátnozamestnaneckých miest v organizačných útvaroch ústredných orgánov štátnej správy. Limity počtu štátnozamestnaneckých miest v organizačných útvaroch sú rozdielne v závislosti od veľkosti ústredného orgánu štátnej správy, kritériom je schválený limit počtu zamestnancov na príslušný rozpočtový rok. Účelom je zachovať štandardnú organizačnú štruktúru aj na menších ostatných ústredných orgánoch štátnej správy.

Do limitu počtu štátnozamestnaneckých miest sa započítavajú aj miesta vedúcich štátnych zamestnancov (ďalej len „vedúci zamestnanec“) a miesta zamestnancov podľa osobitných predpisov, a to z dôvodu reálnosti dodržania stanovenej požiadavky.

Vymenované organizačné útvary sú základnými organizačnými útvarmi ústredných orgánov štátnej správy. Organizačné útvary s iným pomenovaním majú minimálny limit 3 štátnozamestnanecké miesta, ak nie je v organizačnom poriadku služobného úradu výslovne uvedené, že majú postavenie sekcie, odboru alebo kancelárie. V takom prípade sa na nich vzťahujú limity stanovené pre sekciu, odbor alebo kanceláriu.

Limity počtu štátnozamestnaneckých miest sa vzťahujú výlučne na tie organizačné útvary, ktoré riadi vedúci zamestnanec, ktorý je štátnym zamestnancom podľa zákona.

Limity počtu štátnozamestnaneckých miest sa nevzťahujú na tie organizačné útvary, ktoré priamo riadi vedúci zamestnanec vo verejnej funkcii. Limity počtu štátnozamestnaneckých miest sa nevzťahujú ani na organizačné útvary, ktorých postavenie a pôsobnosť upravujú osobitné zákony. Ide napríklad o útvar vnútorného auditu, osobitnú organizačnú zložku, ktorá plní úlohy v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti alebo zastupiteľský úrad.

K § 5

Vyhláška nahrádza vyhlášku Úradu vlády Slovenskej republiky č. 505/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o systemizácii štátnozamestnaneckých miest, o štátnozamestnaneckom mieste vhodnom pre absolventa, o minimálnom počte štátnozamestnaneckých miest a o oznamovacej povinnosti služobného úradu.

K § 6

Ustanovuje sa účinnosť vyhlášky k 1. júnu 2024, a to v nadväznosti na navrhovanú účinnosť novelizácie zákona č. 55/2017 Z. z.